

Olvasó

A kistarcsai és a nagytarcsai egyházközség havilapja

A RÓZSAFÜZÉR LÉNYEGE: LEGYEN MEG A TE AKARATOD

Weöres Sándor *Öröklét* című verse a valóság misztériumát feszegeti: *Mert ami egyszer végbement/ azon nem másít semmi rend/ se Isten, se az ördögök/ múltónak látszik és örök.*

Ami megtörtént, az már valóság. Vagyis az, amivel számolni kell. Mivel pedig vitathatatlan, hogy a történelem folyamán végbementek olyan cselekedetek is, amiket Isten biztosan nem akarhatott, ezért a valóság nem pusztán olyan, amilyenek Isten elképzelte. Ámde a valósághoz *igazodni* kell. Aki nem így jár el, azt maga a valóság sodorja el. Szükség van arra, hogy lássuk a határokat. A valóság határait – származzanak bármilyen cselekedetektől is –, már kénytelenek vagyunk úgy tekinteni, mint Isten által elfogadottra.

Isten nem a bűneinket teszi magáévá (fogadja el), hanem azt a valóságot, amit a bűnös cselekedeteink hátrahagynak. Ő nem akarta őszüleinél vétkét, azonban a következményt, az ember halálát, tényként elfogadja (magáévá teszi). Ettől kezdve a halál az emberi élet határa lesz. Ha tehát Isten akar valamit, akkor ő már számol ezzel a határral.

Fölmerül a kérdés: egy ilyen világban hogyan, milyen módon lehet meghatározni, hogy mi az Isten akarata, és mi az, amihez „csak” igazodni kell? De legyünk egészen konkrétak: vajon Szűz Mária hogyan, miből tudta kiolvasni, hogy mi az Isten akarata?

A válaszuk így szól: ténylegesen nem tudta, hogy mi az Isten akarata, de mindenestől átadta magát neki ezekkel a szavakkal: *Teljesedjenek hát be rajtam szavaid.* Mária viszonya a valósághoz egészen egyedülálló, mert nem húz határokat, és nem is igazodik hozzájuk. Pontosabban, számára Isten a valóság, de hogy Istennek hol vannak a határai – mi az amit megtehet, és mi az amit nem – azt nem firtatja. Így van ez egészen addig, amíg ő, az anya, meg nem ismeri egyszülött Fiát. Jézus világosan kimondta: *Azzal kell foglalkoznom, ami Atyámhoz tartozik.* Mária annak azt kellett megértenie, hogy amit a Fia tesz, az az Atya akarata. Gyermekeit figyelve, az Atya akaratát látta megvalósulni. Így volt ez akkor is, amikor a Golgotára követte, majd pedig holtan az ölébe fogadta *a Testet.*

Szűzanyánk mind a mai napig arra hív minket, hogy a rózsafüzért imádkozva, a *titkokban* szemléljük az Atya akaratát. Mert az olyan titkok, amit a valóság, azaz maga az életünk nap, mint nap fölfedhet nekünk. Jóllehet, ami megtörtént, azon már ő sem változtathat, de ami még nem ment végbe, az lejátszódhat úgy is, ahogy Krisztussal és Máriával megtörtént: *Atyám, a te kezébe ajánlom lelkemet.*

Görbe József plébános

Tartalom:

Lelki gyakorlat	2
Hittanos tábor	3
A váci püspökség	4
Egyházközségi évnnyitó	5
Karitás tábor, Gödöllői kiállítás...	6
Ki(s)olvasó	7
Programajánló	8

MÁRIABESNYŐI LELKIGYAKORLAT

Görbe József atya vezetésével augusztus 12-14-ig csömöri testvéreinkkel közösen vettünk részt lelki gyakorlaton, Máriabesnyőn. A lelki gyakorlat időpontja egybeesett a besnyői Nagybaldogasszony főbúcsú ünnepével.

A napot laudes imádsággal kezdtük, majd a reggeli után *Farkas Lőrinc Imre* a Kőrösi Csoma Sándor Magyar Egyetem alapító igazgatója és felesége *Farkas Ibolya Mária* pszichológus tartottak nekünk előadást. Velük már találkozhattunk templomunkban, s ezután barátként szoríthatunk kezét a szentmisén, a szentmise „Béke veled” alkalmával.

Az előadás számomra egyik fontos része volt, az amely arra kereste a választ, merünk-e úgy élni, mint a megváltottak. Mi mindannyian megváltottak vagyunk, saját erőnkől semmit sem tehetünk, mindent a Teremtőtől kapunk.

Azt kell keresnünk, amit ez a világ eltakar. Az e világban élők a szenvedés, az öregség, a betegség és a halál miatt mindennek a valóságos okát, az életben mindennek az értelmét keresik. Persze mindebben örökségként segítenünk kell egymáson a földi világban, de a létező ember mindig magát a láthatatlant kutatja tovább, a létezését kéri és a létet faggatja abbahagyhatatlanul. Mérhetetlenül több a láthatatlan világ, mely bennünk, velünk és általunk is működik, mint a látható, amely telve van úrral, különféle erőkkel és átalakulással, aminek a mélysége már alig látható. Végül is a létezés örökkévalóságában találjuk meg a végső valóságot.

Az előadás rámutatott Jézus egyik példabeszédére, amelyben Jézus megmutatja a vak ember számára a kiutat, az örökkévalóságot. Azt kéri a vak, hogy a mester gyógyítsa meg. Jézus nem meggyógyítani akarja, hanem utat akar neki mutatni. Jézus bekeni sárral a vak ember szemét, aki elindul szemén a sárral. A vak ember a következő kérdéseket teheti fel: Látni fogok? Mit fogok látni? Jobb lesz, ha látni fogok? Tényleg akarom látni az Istent, a létezését?

Aztán elindul a víz felé lemosni a sarat szeméről, hogy felismerje miért is született ebbe az életbe. A következő lépésben arra gondol, mit tud azzal kezdeni, ha látja a világot. Ennek a példabeszédnek az is mondanivalója tehát, hogy ne féljünk az élettől, a létezésétől, ne féljünk a lehetlentől.

Farkas Ibolya Mária a kapcsolatokról tartott előadást. Elsősorban a házastársi, de a szülő-gyerek kapcsolat is fontos részét képezte mondanivalójának. Arra kereste a választ, hogy mi

állhat a párkapcsolati és szülő-gyerek kapcsolati konfliktusok háttérében. Mindegyik kapcsolatban legfontosabb a Szentlélek segítségül hívása. Gyógyulást csak Isten képes véghezvinni, ebből származik az igazi ösbizalom.

Szabad akaratunkat átadhatjuk a Szentléleknek, Jézusban napról-napra le kell mosakodnunk. A teret és időnkét át kell adnunk Istennek és Ő meg fogja teremteni azt, amit szeretnénk. Mi eltávolodhatunk tőle, de Ő soha nem hagy magunkra. Szellemi síkon akkor vagyunk szabadok, ha a mi akaratunk hangolódik Isten akaratára.

Magára maradottság nincs, az Isten nem hagy minket magunkra, csak mi nem vesszük észre Őt. Minden reggel bátran kell kérnünk a Szentleket, késztesse arra ami nekünk jó, amire szükségünk van.

Az előadások között a kiscsoportos beszélgetések alkalmával volt lehetőség arra, hogy megbeszéljük egyéni életünkben, miként jelennek meg a kommunikációs hibák.

A lelkigyakorlat szépségére rátette a koronát, hogy bekapcsolódtunk a Nagybaldogasszony búcsú szombat esti és vasárnap délelőtti szentmiséjébe, a körmenetekbe, keresztutat jártunk. Felemelő volt a szombat éjjeli áhítat, amit a Premontrei Gimnázium diákjaival és a búcsúra érkező többi zarándokkal együtt imádkoztunk és énekeltünk.

Azt gondolom, mindannyiunkban túlcserdült az öröm, lelki élmennyel gazdagabban térhettünk haza. Köszönjük József atyának a szervezést, a velünk töltött időt, a szép gondolatokat. Isten áldja meg!

*Helembai Ilona
fotó: Lauer Tamásné*

HITTANOS TÁBORI ÉLMÉNYEINK

Dég, 2011. július 24-30.

Idei táborunk sok érdekességet, és néhány kuriózumot is tartogatott...

Ezen a nyáron Fejér megyében, Dégen jártunk, ami azon felül, hogy csodálatos, s kevesek által ismert helyszín volt, legnagyobb megelégedésünkre és a vezetők, szülők legnagyobb öröme tökéletes ellátást is biztosított. Így, mivel nem kellett mosogatással, főzéssel, tálalással elvenni a szabadság drága idejét, ez évi, nyolcadik hittanos táborunk programjait illetően is igen gazdagra sikerült.

A nyolc év eseményeit most nem kívánom felsorolni – bár volna mit! –, de amit nem tudok elhallgatni: nem egy olyan fiatalunk jött velünk, aki szinte a szemünk előtt nőtt fel, és már nem gyermekként, hanem segítőként, kísérőként vett részt a tábor életében! Létszámunk is jelentősen megnőtt: a kezdeti huszonegynéhány főből több, mint nyolcvanra gyarapodott a gyerekek száma! Ez köszönhető többek között a programok sokoldalúságának, színességének, de azt hiszem, bátran írhatom: a tábor erkölcsiségének is. Fiataljaink java része hívó közösségünk tagjaiból került ki, s ez egy olyan erkölcsi pluszt, biztonságot nyújtott minden évben a szülőknek, hogy nyugodt lélekkel engedhették el velünk gyermekeiket.

Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem a szervezők és az önzetlen adakozók (volt névtelen is!) segítségét, akiknek köszönhetően egyetlen gyereknek sem kellett anyagi okok miatt otthon maradnia, illetve a táborban unatkoznia! Köszönjük nekik!

Büszkék vagyunk rá, hogy Dégen egy kicsit „feldobtuk” a helyi lakosság hitéletét; barátságok születtek közöttünk, amiben szerepe volt a barátságos focimérkőzésnek, – emelt fővel vettünk – *Görbe atya* látogatásának és a közös szentmisének.

Testünk, lelkünk és szellemünk is jóllakott e hét alatt: megismertük csapatjátékban a környéket, Bibliát olvastunk és tanulmányoztunk közösen, kézműves foglalkozást tartottunk, tolasoztunk, pingpongoztunk, nem beszélve a csapatok közötti focimeccsről, misét hallgattunk, és a fő attrakció: a ZUMBA-tanulás volt!

A bátorságpróbát is igen jól állták a gyerekek...

Megtartottuk záró napi szalonasütésünket, s még az ég is megkönnyezte búcsúnkat, mert a szalonasütés kellős közepén eleredt az eső... A félig sült szalonna – igazolom, mert megkóstoltam! – korán sem olyan ízletes, mint a ropogósra sült...

Amikor aztán hazaérve kipattantunk a buszból, a szülők arcára egy pillanatra ráfagyott a várakozó áhítat, ugyanis a szokásos dal helyett, amivel köszönteni szoktuk őket, egy vad, fergeteges zumbát vágtunk ki, hála *Anita* kitartó mun-

kájának! Tudom, elég meglepő látvány lehetett a plébánia kertjében a zumbázó, közel nyolcvan gyerek, de azt hiszem, életre szóló élmény volt, míg megtanultuk, s az is, amikor előadtuk – szülőnek, kísérőnek, gyereknek.

Nehéz lesz kivárni a 9. táborunkat!

Szakács-Szentirmai Borbála

TÁBOR DIÁKSZEMMEL

Az idei hittanos táborban Dégen vendégeskedtünk. Odafele Székesfehérvár nevezetességeit néztünk meg, egy feladatlap kitöltése mellett. A szállásra érkezve megcsodálhattuk a nagy úszómedencét, de csak csodálhattuk, mert az időjárás csak egyszer-kétszer mutatott arra utaló jelet, hogy belülről is megtekintsük.

A csapatok, avagy nemzetségek elosztásakor megtudtunk, hogy *Dávid* családját fogjuk alaposabban megismerni a tábor ideje alatt. Minden nap *Dávid* királlyá válásának történetét állítottuk párhuzamba lelkünk „királlyá válásának” menetével. Nemcsak olvastunk a királyok koráról, hanem kézműves foglalkozások kere-

tében magunk is elkészítettük *Dávid* otthonát, az Ószövetség legfőbb templomi eszközét a frigyládát és a benne tárolt tíz parancsolat kőtábláit.

Bejártuk Dég utcáit, eláztunk a Festetics-kastély körüli erdőben, miköz-

ben a helyi vadász és kollégája, egy tacsókopó vadászkutya oktatót bennünket erdei ismeretekről. A vadász megmutatta, hogyan kell pusztá kézzel eljátszani a „boci, boci tarkát”.

A Festetics-kastélyban is körülnéztünk, a kastély udvarán pedig geoláda után kutattunk. Nem maradt el a focibajnokság sem, sőt a dégi focicsapat is kihívott minket egy mérkőzésre, bár hiába tettünk meg minden tőlünk telhetőt, 2-1-re kikapunk.

A tavalyról már ismert projektnap sem maradt el, igaz az előbb említett focimeccs és az esős idő félbeszakította ezt. Idén először, tollas bajnokságra is nevezhettünk a pingpong mellett. A táborban fizetőeszközt is használtunk, mely motivált minket a reggeli tornán való részvételre (a hívózene mellett), a szobánk rendben tartására és az egymásra figyelésre, ugyanis ezekért a dolgokért fabatkát kaptunk. Attól pedig tartóztatni próbált minket, hogy rosszul viselkedjünk, vagy poénos, de veszélyes dolgokat tegyünk egymással a csapatok megkülönböztetésére használatos színes kendőinkkel.

Emlékezetes maradt az utolsó két éjszaka is. Az utolsó előtti éjjel, nemcsak a szobánkenti külön zuhanyozó vizét élvezhettük, hanem a bátorságpróba során sárfürdőben is volt részünk. A búcsúéjszakán megrendezésre került a szokásos tábortúzi szertartás is. Egymás szórakoztatására *Dávid* történetéből átköltött humoros jeleneteket adtunk elő. A felnöttek jelenetéből, pedig megtudhattuk, milyen gondjaik is akadtak nagy fiainknak a bátorság próbán (polgárörök igazoltatása). Hazafelé menet újból Székesfehérváron székeltünk, pontosabban egyik táborvezetőnk, *Borika*, rezidenciáját néztük meg, a *Bory-várat*. Elkészítettük csoportképünket, majd felmáztunk a vártornyokba is. Kistarcsára érkezve bebizonyosodott, hogy megérte elmenni a reggeli tornákra, ahol tanultunk is valamit, mégpedig azt, hogyan kell zumbát járni, amit a ránk váró szüleinknek el is táncoltunk és remélhetőleg ez esőtáncként is szolgált a nyár megmaradt részére.

B. Zs.

fotó: Méhes

VÁC, PÜSPÖKI SZÉKHELY

Vác város Pest megyében, a Duna-kanyar központjaként ismert település, Pest megye negyedik legnagyobb lélekszámmal rendelkező városa. Vonzó idegenforgalmi célpont, egyrészt 900 éves történelme, másrészt gazdag kulturális élete miatt. Katolikus püspöki székhely.

A történelmi Magyarországon a Felvidék határának számító város a Duna-kanyarban fekszik, a Duna bal partján, a Naszály hegy lábánál. Budapest irányából könnyen megközelíthető vonattal, autóbusszal, gépkocsival, nyáron kirándulóhajókkal. A Dunán közlekedő rév köti össze Tahitófaluval, így Esztergom és Szentendre felől is megközelíthető a város. A Duna nagyban befolyásolja a város hangulatát. A belvárosi részen, a parton parkosított területet alakítottak ki, külvárosi partját pedig, a tilalom ellenére, strandolók százai töltik meg a meleg napokon. Míg a szemközti parton a Pilis-hegység nyúlványai egészen a Budai-hegységig folytatódnak, a Naszály a Kárpátok Magyarországra átnyúló utolsó vonulatainak záró tagja. Így Váctól északra hegyek, Váctól dél felé, pedig sík táj képe fogadja az erre járókat.

A város közel ezer éves története folytán több városrészre osztható és azon belül is léteznek területek, melyeket külön elneveztek. Alsóváros: Luxemburg, Burgundia. Belváros: Tabán. Kisvác: Krakó, Limbus, Iskolaváros (Szerűskert), Kőhid, Buki. Deákvár: Lágys, Kertváros, Törökhegy, Bácska, Papvölgy, Óváros, Lajostelep, Altány, Téglaház, Szentmihály. Derecske: Liget, Csatamező, Kisderecske. Hermán. Mária-liget. Sejce.

A város nevének eredetét ma a nyelvészek többsége személynévből származó helynévnek tartja. A bécsi Képes Krónikában leírt legenda szerint 1074-ben, amikor a közelben vívott, a magyar trónöröklési rendet meghatározó csata előtt *Géza* és *László* hercegek itt jártak, a területet erdőség borította. Az erőben egy *Vác* nevezetű remete élt, és róla kapta volna a város a nevét. Más elmélet szerint egy magyar törzsi névből (*Vath*) származik a név. Harmadik nézet szerint a „vác” szó, fontosabb te-

lepülést, központot jelentő szláv eredetű kifejezés.

Kedvező adottságai miatt a terület évezredek óta lakott, a honfoglalás korában is település volt a mai Vác helyén. A várossal kapcsolatos első írásos említés 1074-ből származik, amikor az alsó-szászországi Yburg város évkönyve Watzenburg néven szól a városról. 1075-ből való a garamszentbenedeki apátság alapítólevele, ebben *Wac civitas* néven szerepel a város.

A váci székesegyház

A Váci Püspökség alapjait *Szent István* király rakta le, a püspökséget mégis *I. Géza* alapításának tekintik. Ettől kezdve az egyház végig jelentős szerepet játszott a város életében. A mindenkor püspök volt a város földesura. A középkorban a vízpart mellett egy kiemelkedő részen megépült a váci vár. Szükség is volt rá, hiszen a város a történelmi Magyarország középpontjában volt, így a fontos hadiesemények mindig érintették. Így történt ez az 1241-es tatárjárás idején is, amikor a mongolok az ott biztonságot kereső lakossággal együtt felégették a vártemplomot és a püspöki udvartartás épületeit. A tatárok távozása után *IV. Béla* délnémet vidékről hívott telepeket az elnéptelenedett romok közé. A telepesek a központtól északabbra telepedtek le a város mai főtere köré, és itt építették fel saját hagyományaik

szerint a Szent Mihály tiszteletére szentelt plébániatemplomot, intézményeiket, lakóházaikat.

A 14-15. században a nagy hírű humanista (a régi műveltséget ismerő, a társadalmi haladást támogató) püspök, *Báthory Miklós*, a városba szobrászokat, festőket, építészeket hívott. A békés virágzásnak indult város életét a török dúlás elpusztította. A várost többször megostromolta mindkét fél, de végül török kézre jutott, és csak 1686-ban szabadult fel végleg.

Az újjáépítést a Rákóczi-szabadságharc és az 1731-es tűzvész is hátráltatta, így a mai barokk város csak a 18. század második felére alakulhatott ki. A város élénk fejlődésnek indult, a 18. század második felének meghatározó püspökei (*Miggazi Kristóf* és *Althmann Mihály*) folyamatosan fejlesztették. A 40-es évek elején pusztító pestisjárvány megállítására emelték a Szent Rókus Kápolnát, 1745-re befejeződött a Piarista templom építési munkálata. 1755-re pedig megépült a Domonkos rend temploma is, melyet a szerzetesek fehér reverendája miatt a nép, fehérek templomának nevezett el. 1764-ben *Mária Terézia* személyesen látogatott Vácre. Tiszteletére Vácon megépítették az ország máig egyetlen Diadalívét. Az uralkodónő azonban gyanakodva fogadta a tiszteletére épült ajándékot, így látogatásakor nem mert áthajtani a kőkapu alatt, kocsijával kikerültette. 1766-ra megépült Vác kincsestárának is nevezett Ferences templom, 1772-re pedig befejeződött a mai püspöki palota építése is. *Miggazi Kristóf* nevét pedig bárki megtalálhatja a váci székesegyház szentélyét kutatva.

A 19. században iparosodásnak indult a város, gyárak épültek. 1846-ban megépítették a Vácot Pesttel összekötő első magyar vasútvonalat. Ennek a kereskedők nem örültek, hisz a gyors összeköttetés a nagyvárossal a helyi kereskedelem visszaszorulását eredményezte.

Az 1848-49-es szabadságharc két nagy csatája zajlott Vácon. Ennek emlékére a város déli kapujánál, a Hétkápolna közelében, a mai 2-es főút mellett, állítottak emléket. A kiegyezést

követően a századfordulón megindult a polgárosodás, sportklubok, önképző körök és virágzó helyi sajtó jellemezte a várost.

A második világháború végén súlyos károkat szenvedett a város, 1944. december 8-án foglalta el a szovjet hadsereg. Az 1950-es években megváltozott a város szerkezete. Az egyházi intézményeket erőszakkal háttérbe szorították, sőt elvették. A Borromeo Szent Károly Papnevelő Intézetet 1952-ben elvették, megszüntették. A felduzzadó lakosság számára lakótelepeket építettek. A rendszerváltozás után az egyház szerepe ismét nőni kezdett. Az egyház révén ismét megjelent a felsőoktatás, és felújították az egyházi tulajdonba visszakertült ingatlanokat is. A város Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye része volt 1950-ig, amikor is a vármegyét megyékké alakították.

Az 1990-es évek legelején egy pap (*Zavetz József*, c. prépost, kanonok, ma is a Fehérek Templomának plébánosa) a Fehérek Temploma alatti, elfelejtett pincében 18. századi múmiákra és gyönyörű festett koporsókra lelt. A lelet világviszonylatban egyedülálló. A múmiák a pince által teremtett környezetben hihetetlen jó állapotban konzerválódtak. A vizsgálatok kimutatták, hogy a múmiák közül némelyik, életében (feltételezések szerint génmutáció révén) rezisztens (ellenállóképes) volt különböző halálos betegségekre.

2006-ban átadták az átépített, megszüpült Március 15. teret, a Fehérek temploma előtt.

A város címerének és zászlajának alkotásáról és használatának szabályozásáról Vác Város Tanács 4/1989./XII.12./sz. rendelete szól.

A címer története. Az 1075-ben kiadott garamszentbenedeki apátság alapító levele szól a „Vác várában” lévő Szent Mária Püspökségről, s a korabeli gyakorlat szerint ezzel egy időben székes káptalanok (Székesegyházhoz, főtemplomhoz tartozó papság) is szerveződtek. A váci káptalan 1268-beli pecsétjén szerepel először a koronás Szűz Mária ülő helyzetben, balján a gyermek Jézussal. Az 1457-ben használatos pecséteken gyermekét dajkáló koronás Szűz Mária ül, aki kezében királyi pálcát tart, s lábánál holdnegyed látható. Ez 1526-ban annyiban változott, hogy Szűz Mária jobb válla mellett egy sas, bal válla fölött egy csillag van ábrázolva. A káptalani pecsét mintájára készítette el a város polgársága a középkorban használt pecsétnyomóját.

Somlai József ny. plébános

AZ EGYHÁZKÖZSÉGI ÉVNYITÓ

Eljött az évnnyitónk napja, az a bizonyos szombati nap, amit nekünk keresztény embereknek a jézusi szeretettel átítatva kell eltöltenünk. Kissé borongós volt az időjárás eleinte, de ez nem vette el senkitől a lelkesedést. Pár óra elteltével nyoma sem volt a felhőknek, hétágra sütött a nap, ami elkísért minket a nap végéig.

Mindenki buzgón részt vett az előkészületekben. Együtt, közösen készítettük elő az ebédhez a hozzávalókat. Ennek kapcsán van egy kedves történetem: Egy vándor férfi betér egy faluba, nagyon éhes és fáradt. Az ott lakók készségesen fogadták az idegent, de épp nem volt semmi ételük, amit adhattak volna számára. Ő javasolta az asszonyoknak, hogy készítsenek együtt levest. Kérte is az egyik nőt hozzon egy jó nagy lábast teli vízzel, rögtön ment is és hozta, a másinak, hogy hozzon tésztát a következőnek húst, de még mindig nem érezte jónak, mondta hozzátok fűszereket aztán zöldséget, még mindig nem az igazi, ahogy megkóstolta szól egy asszonynak, aki még nem hozott semmit, hogy hozzon krumplit is, hozta is rögtön. Amikor kész lett a leves mindenki na-

gyon jól lakott, azóta is emlegetik a faluban azt a szép napot és azt a finom levest, amit együtt főztek. Az, amit közösen teszünk sokkal több örömet okoz, megszépíti az együttlét örömét, mert „belefőzzük” a felebarátunk iránt érzett szeretetünket is.

Rengeteg színes program várt a gyerekekre, fociztunk, röplabdáztunk, tolasoztunk. Megtanultuk Görbe atyától a helyes szerválási taktikát a röplabdában. Egész álló napon talpon volt mindenki a játék örömebe belefeledkezve

miközben pirosra kapta a nap az arcunkat. Kített magáért a szeptember, hogy ilyen gyönyörű szép időnk volt.

Legalább 250-en gyűltünk össze. A jó hangulat mindenhol érződött, az asztalok mellett fűre lábak ropták a táncot, a nótá diktálta az ütemet. A család éve van, ennek nevében és ezt erősítve a családok együtt lehettek, a barátok jókat beszélgettek. Állatokat simogattunk, kézműves foglalkozáson vettünk részt. A levesen kívül ízletes bort ihattunk, finom gyümölcsöt, süteményeket ettünk. A szülők elszakadtak az otthoni kötelességektől, megpihentek ebben a nagy családban, amit a közösség alkot, és amiért minden nap hálat adunk, hogy megadatott nekünk.

Este tábortűz várta a gyerekeket és volt, aki felnőttként is várta. Szeretetteljes légkörben énekeltünk, a lángok fénye mellett, kicsit már megfáradva, de jólesően feltöltődve zártuk a nap végét a dallamos tábortűzi énekekkel. Az együttlét öröme körbe ölelt minket a csilingelő dallamok pedig szívünkig szálltak. Hálát adva a Jó Istennek zártuk a napunkat!

*Dunai Anita
fotó: Mátyás Ilona*

KARITÁSZ TÁBOR

2011. július 25-30-ig Drégelypalánkon immár 17. alkalommal került megrendezésre a „Lurkótábor”, amely olyan nagycsaládos, és hátrányos helyzetű gyermekeket fogadott, akiknek nem adatott meg az a lehetőség, hogy

valahol nyaralhassanak. A tábor a Váci Egyházmegyei Karitászt szervezte. Nagy örömeinkre, több, mint 45 gyermek jelentkezett, köztük két, kistarcsai kislány is. A kedves és jóságos drégelypalánkiak idén is nagy szeretettel fogadtak minket, és szabadidejüket feláldozva segítettek a tábor vezetésében. A tábor hétfőn szentmisével nyitottuk, amit *Moys Gábor*, váci káplán atya mutatott be, mivel ebben az évben szentelték pappá, a szentmise végén újmisést áldásban is részesültünk. Az

időjárás sajnos nem fogadott kegyeibe minket. Mivel többször is esett az eső, ezért a strand és Drégely várának meghódítása az idén elmaradt. Azért nem keseregtünk emiatt, hiszen nagyon tartalmas programok voltak. Hétfőn a szentmise után lovas kocsival jártuk körbe a falut, a játszótéren akadályversenyt rendeztünk a gyerekeknek, amit néhányszor az eső szakított félbe. Kedden elgyalogoltunk Csitárba, ahol megnéztük az ottani állatfarmot, és hűsítő forrásvízből ihattunk, kirándultunk a Szondy barlangba. Szerdán elmentünk a vár közelében található Normád-táborba, ahol a tábor tulajdonosa megmutatta nekünk a szabadon tartott állatokat, valamint a játszótérrel, amit egész estig birtokba vettünk. Csütörtök a kézműveskedés napja volt, ekkor bőrdíszműveskedtünk, fazekaskodtunk és mézeskalácsot készítettünk. Délután elmentünk a helyi Szondy múzeumba, ahol a művelődési ház igazgatónője vezetett körbe minket. Este éjszakai túrára mentünk, ekkor török-magyar várhódító játékot játszottunk. Pénteken délelőtt a helyi művelődési házba és az új iskolába látogattunk, ahol a fiúk nagyot fociztak, a lányok meg röplab-

dáztak. Felmehettünk a könyvtárba, ahol néhányan teljesen belemerültek az általuk talált érdekes könyvek olvasásába, mások pedig aszfaltrajzoló versenybe fogtak. Négy kislány segített a helybelieknek a művelődési ház körül a virágok ültetésében. Este a „Ki mit tud?” produkcióval és utána egy bulival zártuk ezt az öt napot. Minden nap tanultunk énekeket és este lefekvéskor is énekelve köszöntünk el a Jóistentől.

Úgy gondolom az együtt eltöltött idő mindenkinek egy életre szóló élmény volt, amit az is bizonyított, hogy utolsó este óriási sírás volt, mert a gyerekek nem akartak egymástól elválni.

Kép és szöveg: *Tomecz Róbert*

GÖDÖLLŐI GYÖNGYSZEM

2011. augusztus 6-án csodaszép kiállítás nyílt a Gödöllői Királyi Kastély nemrég felújított Rudolf-szárnyában, amely a *Grassalkovich I. Antal* nevéhez fűződő barokk egyházi kincseket mutatja be.

Gémesi György polgármester és *Beer Miklós* püspök is köszöntötte a kiállítás megnyitását, abban a teremben, ahol az elmúlt fél évben az Európai Parlament összes képviselője megfordult. Számos egyházi és tudományos intézmény, köztük a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár összehangolt munkájának eredményeképpen jöhetett létre az a tárlat, amelynek műtárgyai így együtt még sohasem voltak láthatók. A gödöllői Kántorátus latin és ma-

Grassalkovich Antal

gyar nyelvű énekeivel járult hozzá a kort idéző hangulathoz. A látnivalók szinte kizárólag a 18. században készültek.

Gróf Grassalkovich I. Antal (Ürmény, Nyitra vm., 1694 – Gödöllő, 1771) ügyvéd, koronaőr, Mária Terézia bizalmasa volt.

Köznemesi születése ellenére fényes hivatalnoki pályát futott be, mint az Újszerzeményi Bizottság elnöke hatalmas vagyont, számos rangot és tisztséget

szerezett. Gödöllőt és környékét is megvásárolta. De nem ezzel tette nevét emlékezetessé, hanem fölépítette Magyarország legszebb barokk kastélyát és 33 templomot, többségüket a magyar barokk-rokoko művészet élvo-

nalába tartozó kegytárgyakkal ékesítette, mintagazdaságok, Hatvanban kastély, Máriabesnyőn zárda fűződnek a nevéhez. A *Mária Terézia* által alapított Szent István Rend nagymestere volt. Számos településen honosította meg *Nepomuki Szent János* tiszteletét.

Az elmondottak dokumentumai között láthatjuk a gróf szép magyar nyelven fogalmazott végrendeletét. Megismerkedhetünk a Szent Jobb visszaszerzése és a máriabesnyői kegyesbor történetével.

Ugyanebben az épületben megnézhetjük Magyarország első (főúri) kőszínházának termét, ha szerencsénk van még a zsinórpádlás működését is megtekinthetjük, melyet nemrég egy „véletlennek” látszó esemény révén fedeztek föl és a korabeli dokumentumok alapján azonosítottak.

Szám László dr.

REJTVÉNY

Kösd össze a pontokat!
Az 1-es számtól indulj
és növekvő sorrendben
haladj!

RAGGAMBY ANDRÁS: TAVASZTÓL TAVASZIG (ŐSZI RÉSZLET)

Elmúlt a nyár,
itt az ősz,
Kampós bottal
jár a csösz.
A préházban must csorog,
Fornak már az új borok.
A kék szilva

Rád nevet,
Alma, körte
Integet.
Hamvas szőlő
Jaj, de jó,
Hozzá kenyér,
friss dió.

Ott hántják a tengerit,
Krumplit szednek
Nézd, emitt.
S ez a lárma
Micsoda?
Kirándult az
Óvoda.

Sárgulnak a levelek,
lassan mind-mind
lepereg.
Elnémul a
sok madár,
fecske, gólya
Messze jár.

SZÍNEZŐ

Az Ki(s)olvasót összeállította:
Csonkáné Kisréti Boglárka

Szentmisék rendje

Hétfő:	18.00
kedd:	7.00
szerda:	18.00
csütörtök:	18.00
péntek:	7.00
szombat:	7.00; 18.00 (elővételezett)
vasárnap:	7.30; 9.00; 10.30
Nagytarcsán október 9-én és 23-án lesz szentmise 11.30-tól .	

Irodai órák a plébánián

hétfő:	15–18
szerda:	10–12
csütörtök:	10–12
péntek:	15–17

ÁLLANDÓ PROGRAMOK AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

Helyszínek: ahol nincs jelezve, ott a plébánián van a program, T (templom)

- Hétfő: 10–12 **Baba–mama klub** 18.40–19.15 **bibliaóra** (T)
- Kedd: 15 órától engesztelő imaóra (T) A hónap 2. keddjén 20 órától a **MÉCS** családközösség összejövetele.
- Szerdán 17 órára a kisiskolásokat, 18 órára a felsősöket várjuk a **plébániai hittanra**, akik iskolájukban nem tudnak hittant tanulni. az esti szentmise után **rózsafüzér** közös imádkozása (T)
- Csütörtök: 17.30 **szenstégimádás** (T) az esti szentmise után **rózsafüzér** közös imádkozása (T)
- Péntek: 16–18 **ifjúsági klub**; 17–18 **bérmálkozási oktatás**. 17 órától **volt bérmálkozók** ifjúsági hittanja 19–20 **felnőtt hittan** kéthetente
- Szombat: 10–12 **oratórium** 17 órától **középiskolások klubja** 17 órától **rózsafüzér** közös imádkozása (T)
- Vasárnap: 18.00–19.30 a **Vivace** Kórus próbája; **Kalász** összejövetel a hónap 2. vasárnapján
- Október estéin közösen imádkozzuk a rózsafüzért a templomban.

TERVEZETT PROGRAMOK

- Október hónapban
1. **Nagymarosi** ifjúsági találkozó
  8. **Tábori képek** vetítése beszélgetős teaházzal
  8. **Felnőtt foci**.
  15. **Sport** délután.
  15. **Szüreti bál** gyerekeknek 16–19 felnőtteknek 20 órától.
  17. a templomban az esti 6-os mise keretében együtt énekel a **Vivace kórus** a Premontrei kórossal.
  22. Ifjúsági **filmvetítés**.
  29. **Kiránduló** nap.

A pontos időpontokat a hirdetésekben fogjuk közölni.

2012 őszén **bérmálkozás** lesz templomunkban. A leendő bérmálkozók oktatása szeptember 30-tól péntek délutánként 5 órakor kezdődik a plébánián. A volt bérmálkozók **ifjúsági hittanja** szintén pénteken délután 5 órakor tartjuk.

Várjuk azoknak a nyugdíjasoknak és nemcsak nyugdíjasoknak a jelentkezését, akik olvasták az újságunkban a felhívást és szívesen **korrepetálnának** gyerekeket a plébánián.

Az egyházközség **két bérlakása** kiadó, melyekkel kapcsolatban a plébánián lehet érdeklődni.

KÖSZÖNET

Szeptember 10-én harmadik alkalommal került megrendezésre az egyházközségi évnyitó a Lengyel Kert – Szabadidő és Sport Klubban.

Jó hangulatot teremtett a csömöri **Németh Béla** és zenész barátja. Ebédre nagyon finom gulyást főzött **Kovács Gyuri**, ami nem kis feladat volt, hiszen 3 bográcsra kellett figyelnie. Estére jött **Major László** tanár úr, aki a gitáros éneklést vezette. Már sötét volt amikor a fiatalok elkezdtek a számháborút aminek szintén nagy sikere volt. >>>

HUMOR

Amikor mindenki alszik, és egyvalaki beszél, azt oktatásnak nevezik.

***

Tanár: – Azt hittem, hogy értelmes vagy!

Diák: – Tévedni tetszett, tanárnó!

***

Tanár: – A Holt-tenger azért holt, mert nem él meg benne más csak a turista.

***

Tanár: – Képezzen mondatot a hajol igével!

Diák: – Ha jól látom kisütött a nap.

***

Egyél csak tovább nyugodtan, hamarabb meglátszik rajtad, mintha olvasnál!

Köszönetet mondunk az adományozóknak: **Krisztián Károlynak** a zöldségekért, **Szauter Csabának** a húsért, **Dr. Csizmadiné Fekete Zsuzsának** a szódáért, **Szentesi Dániel** csömöri péknek a kenyérért, **Boros Jenőnek** a sörért, **Barabásné Évának** a fűszerekért, és azoknak az asszonyoknak a segítségéért, akik segítettek a zöldségek megpucolásában.

Kiadja: Kistarcsai Római Katolikus Egyházközség

Alapító: Somlai József c. apát; Felelős kiadó: Görbe József plébános

Főszerkesztő: Lauer Tamás; Korrektúra: Bíró Ildikó; Készült 500 példányban
A plébánia címe: 2143 Kistarcsa, Széchenyi u. 13. Telefon: 06 (30) 640–1359

Web: <http://kistarcsa.plebania.hu>; E-mail: kistarcsa@communio.hu